

DEN DANSKE KØBSTADFORENING.*)

København, den 15. februar 1960.

Til folketingsudvalget vedrørende forslag til lov om folkeforsikring.

Den danske Købstadforeningen tillader sig efter forudgående forhandling med bestyrelsen for Sammenslutningen af Købstædernes sociale Udvalg, der med repræsentanter for Socialinspektørforeningen har gennemgået socialministerens forslag af 15. december 1959 til lov om folkeforsikring, at anføre følgende over for folketingsudvalget:

I § 11 er det pålagt kommunalbestyrelsen at standse begæring om invalidepension, hvis betingelserne efter forslaget § 1 ikke er opfyldt, d. v. s. at hvis en mand indsender en invalidepensionsbegæring 3 måneder, før han har haft et fuldt års fast bopæl her i landet, skal man standse sagen og først lade den nyde fremme, når året er gået fuldt ud. Tilsvarende skal man, hvis en person inden for det sidste år har modtaget kommunehjælp med tab af valgret eller inden for de sidste 3 år har modtaget fattighjælp, standse begæringen.

Så længe sådanne begrænsende regler for opnåelse af invalidepension fastholdes, er man helt indforstået med, at pension naturligvis ikke kan udbetales til pågældende, før disse tidsfrister er opfyldt; men det kan være særdeles rimeligt at ekspedere en sådan sag videre, fordi der altid vil gå nogen tid med behandlingen i invalideforsikringsretten, og det kan være rimeligt, at man udnytter den friske lægeerklæring. Det vil ofte forekomme, at den pågældende, der har modtaget hjælp med valgretsfortabende virkning, har været syg allerede på det tidspunkt, han modtog sådan hjælp, og begæring om invalidepension indeholder — uanset tidsfristerne — en opfordring til også at undersøge, om fattighjælpen virkelig med rette var ydet med den valgretsfortabende virkning og dermed virkningen: udelukkelse af

invalidepension. Men et særligt forhold foreligger derved, at pensionsbegæringen giver en lejlighed til, at en kompetent myndighed, det være sig amtsrevalideringskontor eller invalideforsikringsret, får lejlighed til at afgøre, om pågældende eventuelt bør oplæres, omskoles, indlægges til observation eller behandling, og en sådan foranstaltning vil oftest kunne bedømmes på grundlag af den til begæringen bekostede lægeundersøgelse, og de nævnte foranstaltninger kan invalideforsikringsretten iværksætte, selv om pågældende ikke opfylder opholds- eller værdighedsbetingelserne (herunder oppebærelse af offentlig hjælp) for at opnå invalidepension, og retten kan således på et tidligere tidspunkt begrænse eller eventuelt rettidigt afhjælpe pågældendes formodede invaliditet. Man må ikke lukke øjnene for, at adskillige arbejdsanstalter og kommuner ikke gør stort ud af en nøjere undersøgelse af trangsårsagerne for de personer, som man lader få kommunehjælp med tab af valgret eller fattighjælp, og at de pågældende kommuner ville tage en anden stilling til den offentlige hjælps kontering, såfremt de var fuldt klar over, at det var sygdom, der var den egentlige trangsårsag.

Det foreslås derfor, at man stryger § 11, stk. 1, sidste punktum, og at socialministeren i et cirkulære giver anvisning på, at sagen vel kan behandles, men pension først udbetales, når værdigheds- og opholdsbetingelser er opfyldt. Subsidiært foreslås følgende formulering af det nævnte punktum: „Socialministeren kan fastsætte regler for, at kommunalbestyrelsen kan standse begæringen i tilfælde, hvor betingelserne efter § 1 ikke er opfyldt.“

*) Se ministerens besvarelser af udvalgets spørgsmål 21 (sp. 1129 og 1145).